

Lietuvos bankui

2026 m. rugsėjo 4 d. Nr. S-106

prieziura@lb.lt

Siunčiama el. paštu

**DĖL KLAUSIMŲ, SUSIJUSIŲ SU VARTOJIMO KREDITO TEISINIO REGULIAVIMO
POKYČIAIS**

Lietuvos Fintech asociacija (toliau – Asociacija) dėkoja už kvietimą teikti klausimus susijusius su vartojimo kredito teisiniu reguliavimu. Atsakydami į Lietuvos banko 2026 m. rugpjūčio 10 d. raštą Nr. 2026/S12-3828, teikiame Asociacijos narių klausimus.

PRIDEDAMA. Klausimai, 7 lapai.

Administracijos direktorė

Greta Ranonytė

Vaida Ražanauskė, vaida@lfa.lt, +37062053502

Nr.	Klausimas	Nuoroda į teisės akto nuostatą
1.	Kokios vartojimo kredito reklamos formuluotės galėtų vartojimo kredito gavėjui sukelti nepagrįstų lūkesčių dėl vartojimo kredito prieinamumo ar kainos arba bendros vartojimo kredito gavėjo mokamos sumos ir būtų Lietuvos banko laikoma draudžiama?	VKĮ 5 str. 1 d. (antras sakiny).
2.	Ar VKD/TSPO nuosavoje interneto svetainėje pateikiamas neutralus vartojimo kredito produkto aprašymas, kredito sąlygų puslapis arba kredito paraiškos pradžios puslapis laikomas reklama, kuriai privalomas įspėjimas „Dėmesio! Skolintis pinigus kainuoja.“? Kur Lietuvos bankas brėžia ribą tarp reklamos ir teisės aktų reikalaujamos / neutralios produkto informacijos?	VKĮ 5 str. 2 d.; Atnaujintų kredito reklamos taisyklių 2, 3 ir 14 p.
3.	Kuriuo momentu konkrečiai ir tiksliai reikėtų pateikti vartotojui bendro pobūdžio informacija apie vartojimo kreditą– prieš paraiškos pildymą, paraiškos pildymo metu ir/ar iki standartinės ikisutartinės informacijos pateikimo? Ar tinkamu bendro pobūdžio informacijos pateikimu būtų laikomas tokios informacijos išsiuntimas el. paštu vartotojui, kai pastarasis pateikia savo kontaktinius duomenis, paraiškos pildymo pradžioje?	VKĮ 6 str. 1 d.
4.	Kaip turi būti skaičiuojamas VKĮ 7 str. 2 d. nurodytas vienos dienos laikotarpis, atsižvelgiant į CK terminų skaičiavimo taisykles? Ar „likus ne mažiau kaip 1 diena“ reiškia, kad turi būti praėjusi visa kalendorinė diena, ar šiai nuostatai taikytinas kitoks skaičiavimas, atsižvelgiant į Direktyvos (ES) 2023/2225 10 str. 1 d. formuluotę „less than one day before“?	VKĮ 7 str. 2 d.
5.	Nustatyta, kad „Informacija apie galimybę atsisakyti vartojimo kredito sutarties vartojimo kredito gavėjui pateikiama raštu popieriuje arba naudojant kitą jo pasirinktą ir vartojimo kredito sutartyje nurodytą patvariąją laikmeną <....>“ – klausimas, ar VKD/TSPO privalo sudaryti galimybes ir užtikrinti vartotojui teisę pirmiausia pasirinkti tokiu atveju laikmeną/būdą, kuriuo jis būtų informuojamas, ar VKD/TSPO iš anksto sutartyje gali numatyti jam priimtinausią būdą, kad vartotojas negalėtų pasirinkti neprotingo/neproporcingo informacijos pateikimo būdo (pvz., per CD diską, ar registruotu paštu), atsižvelgiant į šiuolaikinių technologijų suteikiamas galimybes?	VKĮ 7 str. 2 d. (antras sakiny).
6.	Jeigu vartotojui standartinė ikisutartinė informacija jau buvo pateikta prieš daugiau nei vieną dieną, tačiau iki sutarties sudarymo pasikeičia dalis pasiūlymo duomenų ir sugeneruojama nauja forma, kokie pakeitimai lemia, kad vienos dienos terminas turi būti skaičiuojamas iš naujo? Ar dėl bet kokio duomenų pasikeitimo, ar tik dėl vartotojo ekonominiam sprendimui reikšmingų sąlygų, pvz., kredito sumos, termino, palūkanų normos, BVKKMN ar bendros mokamos sumos?	VKĮ 7 str. 2 d.
7.	Ar nustatytas priminimas apie teisę atsisakyti sutarties turi būti siunčiamas kaip atskiras savarankiškas pranešimas, ar gali būti įtrauktas į kitą po sutarties sudarymo vartotojui siunčiamą komunikaciją, jeigu teisė atsisakyti sutarties nurodoma aiškiai ir pastebimai? Pvz., kartu su bendro pobūdžio informacija apie vartojimo kreditą?	VKĮ 7 str. 2 d.
8.	Ar visiškai nuotoliniame ir automatizuotame vartojimo kredito suteikimo procese VKĮ 10 straipsnio pareiga suteikti tinkamus paaiškinimus gali būti įgyvendinta standartizuotomis skaitmeninėmis priemonėmis – interaktyviais paaiškinimais, papildomais informaciniais langais, produkto santrauka ir galimybė kreiptis dėl papildomos konsultacijos – ar visgi visais atvejais turi būti užtikrinta individuali darbuotojo konsultacija?	VKĮ 10 str.
9.	Kokie įrodymai būtų laikomi pakankamais pagrįsti, kad tinkami paaiškinimai vartotojui faktiškai buvo suteikti elektroniniame (nuotoliniame ir automatizuotame) procese? Ar pakaktų techninių fiksavimų (angl. log) apie parodytą	VKĮ 10 str.

	informaciją ir jos versiją, ar reikalingas papildomas aktyvus vartotojo patvirtinimas, kad jis su tokia forma pateikta informacija susipažino? Ar visgi privalomai turėtų įsiterpti VDK/TSPO darbuotojas šiame etape?	
10.	Ar kiekvienai papildomai paslaugai būtinas atskiras galutinis sutikimo veiksmas ir pažymimas atskiras sutikimo laukelis?	VKĮ 13 str. 2 d.
11.	Kokiais objektyviais kriterijais turėtų būti nustatoma, kada esamos bendros vartojimo kredito sumos padidinimas laikomas „reikšmingu“ ir todėl turi būti atliekamas naujas kreditingumo vertinimas? Ar VKD/TSPO gali savo kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo taisyklėse nustatyti procentinę ir (ar) absoliučią reikšmingumo ribą?	VKĮ 16 str. 15 d.; Kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo nuostatų 4 ir 20 p.
12.	Kada kreditingumo vertinimas laikomas atliekamu „remiantis automatizuotu asmens duomenų tvarkymu“ VKĮ 16 straipsnio 12 dalies prasme? Ar ši nuostata taikoma tik tada, kai galutinis sprendimas dėl kredito suteikimo priimamas visiškai automatiškai be žmogaus dalyvavimo, ar ir tada, kai automatizuotas modelis apskaičiuoja kredito reitingą, limitą, DSTI, rizikos klasę ar pateikia rekomendaciją, tačiau galutinį sprendimą priima darbuotojas?	VKĮ 16 str. 12 d.
13.	Kuriuo konkrečiu momentu ir kokia forma vartotojas turi būti informuojamas apie teisę reikalauti įgalioto darbuotojo įsikišimo? Ar pakanka šią informaciją pateikti iš anksto kreditingumo vertinimo / paraiškos procese arba privatumo informacijoje, ar ji turi būti pateikiama ir individualiai kartu su konkrečiu automatizuotu kreditingumo vertinimo rezultatu? Ar turi būti pateikiama patvarioje laikmenoje?	VKĮ 16 str. 12 d.
14.	Kaip turėtų būti suprantamas reikalavimas paaiškinti su automatizuotu asmens duomenų tvarkymu susijusią „logiką ir riziką“, taip pat kokia yra automatizuoto asmens duomenų tvarkymo reikšmė ir įtaka šio reikalavimo prasme? Kokias konkrečias automatizuoto vertinimo rizikas Lietuvos bankas tikėtusi matyti vartotojui pateikiamame paaiškinime?	VKĮ 16 str. 12 d. 1 p.
15.	Kaip suderinti pareigą pateikti vartotojui aiškų automatizuoto kreditingumo vertinimo paaiškinimą su kreditingumo modelio, sukčiavimo prevencijos taisyklių ir kitų komerciniu ar saugumo požiūriu jautrių kontrolės mechanizmų konfidencialumu? Ar pakanka pateikti „prasmingą informaciją apie pagrindinę logiką“, neatskleidžiant konkretaus algoritmo, modelio parametrų ir anti-sukčiavimo taisyklių?	VKĮ 16 str. 12 d. 1 p.
16.	Ar vartotojui pareiškus nuomonę dėl atlikto kreditingumo vertinimo ir sprendimo VKD / TSPO privalo į šią nuomonę atsakyti atskirai ir motyvuotai, ar pakanka ją įvertinti atliekant žmogaus peržiūrą ir informuoti vartotoją apie galutinį peržiūros rezultatą?	VKĮ 16 str. 12 d. 2–3 p.
17.	Ar žmogaus peržiūra laikoma realia ir pakankama, jeigu darbuotojas tik patikrina, ar automatizuotas modelis techniškai tinkamai pritaikė nustatytas taisykles ir pateikiama vartotojui tik išvada, jog automatizuotas sprendimas tinkamai įvertinimo vartotojo kreditingumą? Jeigu po žmogaus peržiūros paliekamas galioti pirminis automatizuotas sprendimas, kokia informacija turi būti pateikta vartotojui apie peržiūros rezultatą ir motyvus? Ar pakanka pranešti, kad sprendimas nepakeistas, ar turi būti pateiktas individualus motyvuotas paaiškinimas, kaip buvo įvertinta vartotojo nuomonė ir papildoma informacija?	VKĮ 16 str. 12 d. 3 p.
18.	Ar vartotojui inicijavus žmogaus peržiūrą VKD / TSPO gali paprašyti papildomos informacijos ar įrodymų, kurių nebuvo pirminiame automatizuotame vertinime, ir priimti naują sprendimą remdamasis papildyta informacija?	VKĮ 16 str. 12 d. 2–3 p.; sistemiškai – kiti VKĮ 16 str.

		kreditingumo vertinimo reikalavimai.
19.	Kiek informacijos turi būti pateikiama vartotojui informuojant apie jo teisę į žmogiškąjį įsikišimą, pavyzdžiui: kreditingumo vertinimo procese tiesiog nurodyti, jog: „Kredito pasiūlymas parengtas remiantis automatizuotu asmens duomenų tvarkymu, todėl Jūs turite teisę prašyti darbuotojo įsikišimo. Kilus klausimams susisiekiame <...>“ ar privaloma nurodyti ir visas jo VKĮ įtvirtintas teises: „Jūs turite teisę iš vartojimo kredito davėjo reikalauti įgalioto vartojimo kredito davėjo darbuotojo įsikišimo ir: 1) paprašęs gauti vartojimo kredito davėjo aiškų ir suprantamą atlikto kreditingumo vertinimo paaiškinimą, įskaitant su automatizuotu asmens duomenų tvarkymu susijusią logiką ir riziką, automatizuoto asmens duomenų tvarkymo reikšmę ir įtaką vartojimo kredito davėjo sprendimui dėl vartojimo kredito suteikimo; 2) pareikšti vartojimo kredito davėjui nuomonę dėl atlikto kreditingumo vertinimo ir priimto sprendimo; 3) reikalauti, kad atliktas kreditingumo vertinimas ir vartojimo kredito davėjo sprendimas dėl vartojimo kredito suteikimo būtų peržiūrėti įgalioto vartojimo kredito davėjo darbuotojo.“?	VKĮ 16 str. 12 d.
20.	Apie kokią „<...> sprendimo atsisakyti suteikti vartojimo kreditą apskundimo tvarką.“ reikėtų informuoti vartotoją, ar turima omenyje, kad jis turi teisę reikalauti žmogiškojo įsikišimo? Ar čia nustatomas papildomas reikalavimas, be žmogiškojo įsikišimo VKD/TSPO dar turėti ir papildomą kreditingumo vertinimo, po žmogiškojo įsikišimo, apskundimo tvarką?	VKĮ 16 str. 13 d.
21.	Kaip praktiškai turi būti įgyvendinama VKĮ nustatyta pareiga informuoti vartojimo kredito gavėją apie konsultavimo skolos klausimais paslaugas? Kokie konkretūs subjektai Lietuvoje bus laikomi tokių paslaugų teikėjais ir kokius jų kontaktinius duomenis VKD/TSPO turėtų pateikti vartotojui? Ar Lietuvos bankas arba kita institucija planuoja sudaryti ir viešai skelbti tokių paslaugų teikėjų sąrašą? Jeigu oficialus sąrašas nebus sudaromas, pagal kokius kriterijus VKD/TSPO turėtų pasirinkti paslaugų teikėją, kurio kontaktinius duomenis pateikia vartotojui?	VKĮ 16 str. 13 d.
22.	Ar prekių, kurios yra būtinos vartojimo kredito gavėjui kalbinio ryšio paslaugai ir (arba) interneto prieigos paslaugai gauti, sąrašas yra baigtinis ir galutinis, t. y. išipareigojimų finansų įstaigoms ir vartojimo kredito gavėjo mėnesio pajamų santykis (DSTI) turi neviršyti 60 proc. tik tais atvejais, kai pagal susieto vartojimo kredito sutartį įsigijama: telefonai, modemai ir maršrutizatoriai?	Kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo nuostatų 8 p.
23.	Kaip vertinti tokioje situacijoje vartotojo kreditingumą: vartojimo kredito gavėjo DSTI yra beveik 40 proc. ir klientas dar sudaro sietojį vartojimo kredito sutartį be palūkanų ir kitų mokesčių ir yra skirtą prekių – telefonų, modemų ir maršrutizatorių, t. y. sudaręs tokią sutartį jo DSTI tampa didesnis nei 40 proc., pvz., DSTI pasidaro 48 proc. Klausimas – ar gali VKD/TSPO refinansuoti ir vartojimo kredito sutartis (sudarandčias DSTI iki 40 proc.) ir tą susieto vartojimo kredito sutartį, t. y. visus bendrus vartotojo išipareigojimus, sudarančius minėtus 48 proc. DSTI? Ar visgi tokioje situacijoje galima refinansuoti tik vartojimo kredito sutartis, kurios pagal reikalavimus yra (turi būti) 40 proc. DSTI apimtyje?	Kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo nuostatų 8 p.
24.	Nuo 2026 m. lapkričio 1 d. įsigalios Darbo kodekso pakeitimai (https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/9a5e38e0708a11f1a305c23ba1643967?positionInSearchResults=33&searchModelUID=09407667-2dae-42f1-a184-456645e36396), numatantys galimybę ilginti išbandymo laikotarpį iki 6 mėn. darbuotojams, kurių darbo užmokestis siekia bent 2 vidutinius darbo užmokesčius (VDU). Atitinkamai, kaip reikėtų vertinti aplinkybę, kad darbuotojo bandomasis laikotarpis yra 6 mėn., kokią įtaką gali turėti prailgintas bandomasis laikotarpis vartotojo	Kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo nuostatų 12 p.

	kreditavimo (jo tvarių pajamų) vertinimui? Jeigu tokia aplinkybė turi įtakos, kaip tinkamai ją reikėtų įvertinti kredito davėjui?	
25.	Naujai išdėstytoje VKĮ nuostatoje „ <i>Vartojimo kredito gavėjas turi teisę grąžinti vartojimo kreditą anksčiau nustatyto termino bet kuriuo metu. Tai padaręs, jis turi teisę į bendros vartojimo kredito kainos sumažinimą, kurį sudaro visos likusio vartojimo kredito sutarties galiojimo laikotarpio, skaičiuojamo nuo vartojimo kredito grąžinimo dienos, vartojimo kredito davėjo ir paskolos davėjo vartojimo kredito gavėjui taikomos išlaidos.</i> “ yra konkrečiai ir aiškiai išskiriami subjektai kurių taikomos išlaidos turėtų būti mažinamos išankstinio grąžinimo atveju, todėl kyla klausimas, ar tarpusavio skolinimo platformos operatoriaus (TSPO) atlygis, vartotojo mokamas pagal naujojo VKĮ 51 str. 4 d., neturi būti mažinamas išankstinio grąžinimo atveju, kadangi TSPO nėra įvardintas minėtoje nuostatoje?	VKĮ 28 str. 1 d.
26.	Kaip 30 str. 1 d. privalomas atidėjimas taikomas, kai vartotojas jau turi pradelstų įmokų, ir kaip ši pareiga sąveikauja su 32 str. priemonėmis?	VKĮ 30 str. 1 d.
27.	Kaip praktiškai turi būti įgyvendintas reikalavimas finansinių sunkumų patiriančiam ar tikėtinau juos patirsiančiam vartotojui pasiūlyti „lengvai pasiekiamą“ konsultavimo skolos klausimais paslaugos teikėją? Ar VKD/TSPO turi būti sudaręs sutartį su tokiu paslaugos teikėju, ar pakanka pateikti nepriklausomo paslaugos teikėjo kontaktus? Ar Lietuvos bankas planuoja skelbti tokių paslaugų teikėjų sąrašą? Kas apskritai Lietuvoje tokią veiklą vykdo/vykdytų?	VKĮ 31 str. 3 d.
28.	Ar pagal naujojo VKĮ 32 straipsnį, gavus finansinių sunkumų patiriančio vartojimo kredito gavėjo prašymą, VKD/TSPO privalo visais atvejais pateikti bent vieną konkretų išsipareigojimų vykdymo pakeitimo pasiūlymą, ar po individualaus vertinimo galima motyvuotai nuspręsti, kad nė viena galima restruktūrizavimo priemonė nėra tinkama ar tvari ir tokiu būdu taip pat bus laikoma, kad VKD/TSPO laikėsi šio straipsnio reikalavimų? Pvz., vartojimo kredito gavėjas nebendradarbiauja su VKD/TSPO ir tokį prašymą pateikia tik 4-5 vėlavimo mokėti įmokas mėnesį, ar tokiu atveju VKD/TSPO dar privalo pateikti restruktūrizavimo pasiūlymą?	VKĮ 32 str. 1 d.
29.	Ar prieš parenkant vartotojui tinkamą priemonę pagal VKĮ 32 straipsnį VKD/TSPO turi individualiai įvertinti visas įstatyme išvardytas galimas priemones, ar vidaus taisyklėse galima nustatyti objektyvius kriterijus, pagal kuriuos tam tikroms vartotojų situacijoms būtų vertinamas tik aktualus priemonių rinkinys? Kokiais kriterijais vartojimo kredito davėjas turėtų vadovautis vertindamas, kad klientui jau buvo sudarytos maksimalios pagrįstos galimybės atkurti tinkamą išsipareigojimų vykdymą ir grįžti prie mokėjimų pagal grafiką? Ar Vartojimo kredito įstatymas ar kiti vartojimo kredito davėjams taikomi teisės aktai nustato maksimalų bendrą įmokų mokėjimo atidėjimo laikotarpį, kuris gali būti suteiktas tam pačiam vartojimo kredito gavėjui per visą vartojimo kredito sutarties galiojimo laikotarpį?	VKĮ 32 str. 1 d.
30.	Kaip TSPO turėtų suderinti naujojo VKĮ 32 str. nustatytą pareigą parinkti vartotojo situacijai tinkamas restruktūrizavimo priemones su pareiga veikti paskolos davėjų interesais, kai pasirinkta priemonė, pavyzdžiui, termino pratęsimas ar palūkanų sumažinimas, keičia paskolos davėjo ekonominę grąžą? T. y. kaip suderinti vartojimo kredito gavėjo ir paskolos davėjų interesus, kai vartojimo kredito gavėjas susiduria su finansiniais sunkumais?	VKĮ 32 str. 1 d.; VKĮ 52 str. 1 p.
31.	Kokiais konkrečiai atvejais/aplinkybėmis VKD/TSPO privalėtų vartojimo kredito gavėjui pakartotinai siūlyti išsipareigojimų pagal vartojimo kredito sutartį tolesnio vykdymo būdus ir (arba) priemones?	VKĮ 32 str. 5 d.
32.	Ar LB planuoja paskelbti papildomus priežiūrinius lūkesčius dėl minimalaus vertinimo periodiškumo ar rezultatų?	VKĮ 38 str. 3–4 d.

33.	Ar vartotojo prisijungtoje paskyroje / savitarroje pateiktas individualus kvietimas pasiskolinti arba individualiai apskaičiuotas kredito pasiūlymas laikomas vartojimo kredito reklama, kuriai taikomi Kredito reklamos taisyklių 14–19 punktų reikalavimai?	Kredito reklamos taisyklių 2 ir 14–19 p.
34.	Jeigu kredito skaičiuoklėje vartotojui keičiant kredito sumą ar terminą dinamiškai perskaičiuojama mėnesio įmoka, palūkanų norma, BVKMN ar kitos išlaidos, ar kiekvienam pasirinkimui turi būti dinamiškai perskaičiuojamas ir tipinis pavyzdys, ar šalia skaičiuoklės galima pateikti vieną reprezentatyvų tipinį pavyzdį, pagrįstą įprastais atitinkamos rūšies kreditų duomenimis?	Kredito reklamos taisyklių 11, 13.4 ir 13.8 p.
35.	VKĮ 3 straipsnio 5 dalyje nustatytas specialus režimas vartojimo kredito sutartims, kuriose numatoma galimybė šalims susitarti dėl atidėto įmokų mokėjimo arba pakeisti kredito grąžinimo metodą, kai vartojimo kredito gavėjas jau nevykdo arba, tikėtina, nevykdys įsipareigojimų pagal pradinę vartojimo kredito sutartį, jeigu toks susitarimas, tikėtina, padėtų išvengti skolų išieškojimo ir vartojimo kredito gavėjui nebūtų nustatytos blogesnės sąlygos negu pradinėje sutartyje. Prašytume paaiškinti: Kokia forma turi būti įforminamas toks susitarimas? Ar kiekvienu VKĮ 3 straipsnio 5 dalies taikymo atveju turi būti sudaromas rašytinis vartojimo kredito sutarties pakeitimas, ar gali pakakti atnaujinto mokėjimų grafiko pateikimo patvariojoje laikmenoje ir aiškaus vartojimo kredito gavėjo sutikimo su šiuo grafiku, tais atvejais, kai atliekamas įmokos atidėjimas (kaip nurodyta VKĮ 30 str.). Ar visgi čia skirtingos situacijos? Kaip praktiškai turi būti suprantama VKĮ 3 straipsnio 5 dalies 2 punkto sąlyga, kad vartojimo kredito gavėjui „nebūtų nustatytos blogesnės sąlygos“ negu pradinėje vartojimo kredito sutartyje? Ar sąlyga laikytina įvykdyta, jeigu palūkanų norma, mokesčiai ir kitos kainodaros sąlygos nėra didinamos, tačiau bendra mokama suma padidėja vien dėl ilgesnio kredito naudojimo laikotarpio ir atitinkamai ilgiau skaičiuojamų sutartyje nustatytų palūkanų/mokesčių; Pagal kokius kriterijus turėtų būti atliekamas pradinių ir pakeistų sąlygų palyginimas – vertinant kiekvieną sutarties sąlygą atskirai ar bendrą susitarimo ekonominį poveikį vartojimo kredito gavėjui?	VKĮ 3 str. 5 d.
36.	VKĮ 4 straipsnyje numatyta, kad teisėtai bet kurioje ES valstybėje gyvenantis vartojimo kredito gavėjas negali būti diskriminuojamas, be kita ko, dėl pilietybės ar gyvenamosios vietos, tačiau kartu leidžiama taikyti skirtingas kredito suteikimo sąlygas, kai jos tinkamai pagrįstos objektyviais kriterijais. Prašytume paaiškinti, kokie kriterijai praktikoje galėtų būti laikomi pakankamai objektyviais ir pagrįstais VKĮ 4 straipsnio 2 dalies prasme, ypač kreditingumo vertinimo ir kredito rizikos valdymo procesuose. Ar, pavyzdžiui, būtų leidžiama taikyti skirtingas kredito suteikimo sąlygas arba skirtingus kredito rizikos vertinimo parametrus, jeigu tai objektyviai pagrįsta skirtingu duomenų apie vartojimo kredito gavėją prieinamumu, galimybe patikrinti pajamas ir kitus kreditingumui reikšmingus duomenis, išieškojimo galimybėmis ar kita konkrečioje valstybėje objektyviai egzistuojančia kredito rizika? Taip pat prašytume paaiškinti, kokio lygio dokumentavimo ir pagrindimo tikimasi iš vartojimo kredito davėjo, kad būtų galima įrodyti, jog taikomi skirtumai pagrįsti objektyviais kriterijais, o ne vartojimo kredito gavėjo pilietybe ar gyvenamąja vieta savaime.	VKĮ 4 str.

37.	VKĮ konsultacinės paslaugos apibrėžiamos kaip asmeninių rekomendacijų vartojimo kredito gavėjui dėl vieno ar daugiau su vartojimo kredito sutartimis susijusių sandorių teikimo veikla. VKĮ 14 straipsnio 4 dalyje konsultacinių paslaugų teikimas siejamas, be kita ko, su vartojimo kredito gavėjo finansinės padėties, pageidavimų ir tikslų įvertinimu bei tinkamos vartojimo kredito sutarties rekomendavimu. Praktikoje nėra iki galo aiški riba tarp konsultacinės paslaugos ir įprasto vartojimo kredito pasiūlymo, informavimo bei kreditingumo vertinimo proceso. Pavyzdžiui: esamas klientas, jau turintis vartojimo kredito sutartį, kreipiasi dėl papildomo kredito. Įvertinęs esamus kliento įsipareigojimus, įskaitant jau turimą kreditą, kredito davėjas pats pasiūlo konkretų sprendimą – pavyzdžiui, refinansuoti esamą kreditą sudarant naują sutartį – kaip tinkamą būdą papildomam finansavimui gauti. Ar vartojimo kredito davėjo iniciatyva konkrečiam vartojimo kredito gavėjui pasiūlytas refinansavimas, atsižvelgiant į jo individualią finansinę padėtį ir turimus įsipareigojimus, jau būtų laikomas „asmenine rekomendacija“ ir konsultacine paslauga VKĮ 14 straipsnio prasme? Jeigu konkretus vartojimo kredito davėjo veiksmas kvalifikuojamas kaip konsultacinės paslaugos teikimas, ar tokiu atveju turi būti vykdomos visos VKĮ 14 straipsnyje nustatytos pareigos, įskaitant 14 straipsnio 2 ir 4 dalių reikalavimus, nepriklausomai nuo to, kad tokia rekomendacija teikiama kaip įprasto kredito paraiškos vertinimo ar sutarties administravimo proceso dalis ir kredito davėjas atskiros konsultacinės paslaugos klientams nesiūlo?	VKĮ 14 str.
38.	VKĮ 19 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad vartojimo kredito sutartis ir jos pakeitimai sudaromi raštu popieriuje arba kitoje patvariojoje laikmenoje ir kiekviena sutarties šalis turi gauti po vieną sutarties egzempliorių. Prašytume patvirtinti, ar šis reikalavimas gali būti tinkamai įgyvendinamas, kai pasirašytas vartojimo kredito sutarties egzempliorius pateikiamas vartojimo kredito gavėjo asmeninėje savitarnos paskyroje, nesiunčiant jo papildomai elektroniniu paštu, jeigu dokumentas pateikiamas, pavyzdžiui, PDF formatu ir klientas gali dokumentą atsisiųsti ir išsaugoti.	VKĮ 19 str. 1 d.
39.	VKĮ 30 straipsnio 1 dalyje nustatyta vartojimo kredito davėjo pareiga, esant šiame straipsnyje nustatytoms sąlygoms, vartojimo kredito gavėjo prašymu atidėti įmokų, išskyrus palūkanas, mokėjimą. To paties straipsnio 2 dalyje numatyta, kad, atidėjus įmokų mokėjimą, bendru vartojimo kredito sutarties šalių sutarimu perskaičiuojamos atidėtos įmokos ir sudaromas atnaujintas įmokų mokėjimo grafikas. Atsižvelgdami į tai, prašytume paaiškinti: Kokia forma turi būti įforminamas įmokų mokėjimo atidėjimas pagal VKĮ 30 straipsnį? Ar pakanka vartojimo kredito sutarties šalių susitarimo dėl įmokų atidėjimo ir atnaujinto mokėjimų grafiko sudarymo bei jo patvirtinimo patvariojoje laikmenoje, ar kiekvienu tokiu atveju būtina sudaryti formalų vartojimo kredito sutarties pakeitimą (neretai praktikoje pasitaiko atvejų, kai klientai dėl įmokų mokėjimo atidėjimo kreipiasi pakartotinai). Kaip tarpusavyje turėtų būti aiškinamos VKĮ 30 straipsnio ir VKĮ 3 straipsnio 5 dalies nuostatos? Ar VKĮ 30 straipsnis laikytinas specialiąja nuostata, nustatančia privalomą įmokų mokėjimo atidėjimą, kai tenkinamos šiame straipsnyje įtvirtintos sąlygos, o VKĮ 3 straipsnio 5 dalis reglamentuoja platesnį šalių susitarimu vykdomų mokėjimo atidėjimo ir (ar) restruktūrizavimo atvejų ratą, kai vartojimo kredito gavėjas jau nevykdo arba, tikėtina, nevykdys savo įsipareigojimų pagal pradinę vartojimo kredito sutartį? Ar vartojimo kredito sutarties šalys gali susitarti dėl laikino įmokų mokėjimo atidėjimo ir tais atvejais, kai nėra visų VKĮ 30 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų? Pavyzdžiui, kai vartojimo kredito gavėjas iš anksto informuoja, kad dėl laikino	VKĮ 30 str. 1 d.

	reikšmingo pajamų sumažėjimo, vienkartinių būtinų išlaidų ar kitų objektyvių aplinkybių vieną ar du mėnesius gali būti nepajėgus laiku sumokėti nustatyto dydžio įmokų, ir šalys, siekdamos išvengti būsimo įsipareigojimų nevykdymo, susitaria dėl laikino mokėjimų atidėjimo. Ar tokiais atvejais privaloma iš naujo įvertinti kreditingumą ar gali būti taikoma VKĮ 32 straipsnio 6 dalyje nustatyta kreditingumo pakartotinio vertinimo išimtis?	
40.	Kaip praktiškai turėtų būti įgyvendinama VKĮ 31 straipsnio 2 dalyje nustatyta pareiga turėti finansinių sunkumų patiriančių ar tikėtina juos patirsiančių vartojimo kredito gavėjų ankstyvo nustatymo procesus ir politiką? Kokie požymiai turėtų būti laikomi pakankamais finansinių sunkumų ankstyvam nustatymui, pavyzdžiui, pirmasis mokėjimo vėlavimas, pasikartojantys trumpalaikiai mokėjimų vėlavimai, vartojimo kredito gavėjo pranešimas apie darbo netekimą ar reikšmingą pajamų sumažėjimą, prašymas atidėti įmokas ar restruktūrizuoti įsipareigojimus arba kiti objektyvūs duomenys, rodantys tikėtinus būsimus mokėjimo sunkumus? Kokio rezultato tikimasi nustačius tokį požymį – ar turi būti inicijuojamas kontaktas su vartotoju, pasiūlymas kreiptis į konsultavimo skolos klausimais paslaugų teikėją ar kitos priemonės? Ar Lietuvos bankas planuoja parengti papildomas gaires ar rekomendacijas dėl šių reikalavimų praktinio įgyvendinimo?	VKĮ 31 str. 2 d.
41.	Kaip VKĮ 32 straipsnio 6 dalies prasme turi būti suprantama sąvoka „bendra vartojimo kredito gavėjo mokama suma reikšmingai nepadidėja“? Ar Lietuvos bankas numato kiekybinį reikšmingumo kriterijų ar ribą, ar reikšmingumas turėtų būti vertinamas individualiai? Jeigu vertinama individualiai, kokių kriterijų reikėtų taikyti – absoliutų bendros mokamos sumos padidėjimą, procentinį jos padidėjimą, kredito termino pailgėjimą, vartotojo finansinę padėtį ar šių aplinkybių visumą? Ar VKĮ 32 straipsnio 6 dalies išimtis gali būti taikoma tais atvejais, kai restruktūrizavimo poreikis kyla dėl to, kad vartojimo kredito gavėjas jau nebepajėgia arba, tikėtina, nebepajėgs tinkamai vykdyti esamų įsipareigojimų ir dėl to taikomos VKĮ 32 straipsnio 1 dalyje nurodytos priemonės? Kaip šis „reikšmingai nepadidėja“ kriterijus turėtų būti derinamas su VKĮ 3 straipsnio 5 dalies reikalavimu, kad vartojimo kredito gavėjui nebūtų nustatytos blogesnės sąlygos negu pradinėje sutartyje – ar tai yra savarankiški, skirtingais tikslais taikomi kriterijai?	VKĮ 32 str. 6 d.